

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Negyed évre 25 L — b.
Egy hóra . . 9 L — b.
Nyíltér sora 6 L — b.
Bírd. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Boseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósné Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Sérelmeink összeírása.

Feltűnést keltő, de egyben megnyugtató rendelet jelent meg a reformácusok hivatalos lapjában. A püspökség utasítja az esperesi és lelkesi hivatalokat, hogy mindazon sérelmeket, melyek egyházakat és alkalmazottakat, a ref. intézményeket, presbitereket, iskolaszéki tagokat érték a békeszerződés óta — írják össze és 30 nap alatt terjesszék föl. E körlevél kétségkívül a Népszövetségi kiküldöttök aug. 2-iki kolozsvári látogatásának az eredménye.

A magyar egyházak fejei akkor a román kormány képviselőinek a *jelenlétében* ismertették sérelmeinket, melyeket írásban is bekért a delegáció, kijelentve, „hogy amennyiben a felsorolt sérelmek valóságosak, meglesz rá a mód, hogy azok orvosoltassanak.” A magyar ember áruklodni nem szokott. De emberi és nemzeti jogait Isten és a nagy világ előtt kötelessége védeni, különösen, ha arra a legilletékesebb oldalról és hivatalosan szólítják fel.

Adóügyek.

Még folynak az adóketések. — Fontos tudnivalók. — Lakók fizetik a háztulajdonosok adóját.

Még mindig folynak a megyében az adóketések. Nagyon sokan vannak, akik súlyosnak tartják a rájuk kivetett adót. Az elégedetlen adózóknak természetesen jogukban áll felelebezni. A polgárságnak vélünk szolgálatot teljesíteni, amikor itt közöljük a szükséges tudnivalókat:

1. A felelebezést a kiróvási jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 20 nap alatt kell beadni. Ha tehát az adózó a kiróvásnál jelen volt ez a határozata kihirdetésétől számít, ha nem volt jelen, a kikézbítésétől (Törv. 77. §.). A 20 napba a közlés, illetve a kézbesítés napja nem számít bele és ha a határidő utolsó napja ünnepnap, a felelekezés a rákövetkező legközelebbi hétköznapon is beadható (Végh. ut. 263. §.). 2. A felelebezést a pénzügyigazgatóság iktatójában kell beadni. (Törv. 77. §.). 3. A felelekezés bélyegmentes. A mellékletekre csak akkor kell bélyeget ragasztani, ha a különben is bélyegköteles, mint pl. a közjegyzőileg hitelesített másolatok stb. (Törv. 102. §. Végh. ut. 268. §.).

A felelekezésben részletesen ki kell fejteni az okokat, hogy miért igazságtalan az adóketés. Meg kell említeni a tavalyi adóösszeget, az üzletre vagy a kereseti ágra vonatkozó összes adatokat stb. A legcélszerűbb, ha az adóketés minden egyes téves megállapítását a felelekezéshez mellékelt okadatolt memorandumban megcáfolja a panaszos, mert az ilyen iratokat a felelekezési bizottság döntése előtt köteles áttanulmányozni. (Végh. ut. 267. §.). 5. A felelekezési bizottság, amely a kincstár egy képviselőjéből és adózóból áll a törvényszék egy tanácselnökének vezetése alatt, a ténymegállapítás, becslés és mérlegelés tekintetében végérvényesen dönt. (Törv. 79. §.). De hatáskör túllépés, tényleges elnézés, illetéktelenség és törvénysértés esetén további semmiségi panasszal lehet élni, még százezer leu alól évi adóköteles jövedelemnél a törvényszékhez, ezen felül a bukaresti legfőbb semmitőszékhez. (Törv. 85. §.). Ha tehát a felelekezési bizottság nem korrigálja az adókető bizottság kiróvárait, akkor kisebb ügyekben a törvényszékig, nagyobb ügyekben semmitőszékig lehet vinni a panaszt.

Azokkal a háztulajdonosokkal szemben, akik megállapított házbéradójuk nem fizették

be, a pénzügyigazgatóság házbérletlítő végzéseket bocsát ki a lakóknak és annyi házbért tilt le, amennyi az adó fedezéséhez szükséges és azt az adópénztárnál kell a lakóknak befizetni.

Szenzációs találmány a tüdővész gyógyítására.

A berlini orvostársaság legutóbbi ülésén beláthatatlan horderejű találmányról adott beszámolót. Dührssen professzor ismertette a Weininger tanár inhalációs gyógymódjának kísérleti eredményeit a tuberkulotikus bajok kezelése és gyógyítása terén. A statisztikailag bizonyított eredmények oly döbbenetes hatást gyakoroltak az orvostársaság jelenlevő tagjaira, hogy első pillanatokban néma csend borult a teremre és a beszámolót minden hozzászólás nélkül fogadták. Később dr. Krauss elnökprofesszor, a bécsi és prágai egyetem nagyírú előadója emelt hangon, kijelentve, hogy a Weininger gyógymodot eleinte maga is a legkritikusabb figyelemmel vette tanulmányozás alá, kételkedve abban, hogy egy nőorvos és operatőr jöhesse-e rá egy ilyen régóta kétes sikerrel keresett gyógyszerre, de a kísérletek összes kétségeit halomba döntötték.

A szer kipróbálását Berlinben, dr. Dachmann professzor tudószanatóriumában végezték, ahol dr. Dührssen, Weininger utmutatásai alapján, egész tömegét a tuberkulotikusoknak vette kezelés alá. Minden betegről pontos vizsgálati és felvételi jegyzőkönyv készült, az ellenőrzést a sajtó orvosai s az érdeklődő szakorvosok gyakorolták.

Az urán, torain és mangan főalkatrészekből álló szer egyszerű inhalálása már a legrovidebb idő alatt meglepő hatást eredményezett. A legkétségbeesettebb stádiumban levő betegeknek is a kínzó köhögés néhány nap alatt teljesen megszűnt, a váladék-kitermelés alább hagyott, az éjszakai hőemelkedések, izzadások végleg elmaradtak.

Könnyű, jó alvás, étvágy, a közérzet gyors javulása állt be, úgy hogy a legsúlyosabb beteg is rövidesen visszatérhetett rendes foglalkozásához anélkül, hogy a legcélszerűbb bágyadtságot, vagy levertséget érezte volna. A tömegesen jelentkező betegek szívesen vetik alá magukat a kezelésnek, melynek közvetlen hatását hozzátartozóikon látják.

A gyógyult kórosakat Dührssen tanár úgy vázolja, hogy már a harmadik héten a kevésbé beteg tüdőszármányon megszűnnek a zörejek, míg a betegbbsieken száraz karaktert vesznek fel. A szer hatásának az a magyarázata, hogy áttöri a tuberkulózis bacillusok viaszszzerű burkát s a bacillust megölve, mérget közömbösíti.

Dührssen tanár kijelentése szerint Weininger „Ectoplasminja”, (melyet különben ő maga „Weininger 174”-nek nevez) rövidesen az általános gyógyászatba kerül, elfoglalva méltó helyét Ehrlich professzor korszakalkotó találmánya mellett.

HIREK

Szombat, aug. 18.

— **Előleptetések a járásbírósnál.** Az igazságügyiminiszter László Sándor és Szöcs Lajos irodatiszteket irodafőtisztekké, Fábán Árpád, Szöcs Endre és Tompa Gábor irnokokat irodatisztekké léptette elő.

— **Református iskola megállandósulása.** A kolozsvári ref. igazgató tanács körlevelet bocsátott ki, melyben a régen várt utasításokat megadta a felekezeti iskolák állandósítása tárgyában. E kínálkozó és végre elérkezett alkalmat legelsőnek az ágyuöntő Kézdivásárhely ragadta meg s annak rendje-módja szerint megtartott szabályszerű presbitéri és képviselő gyűlésen kimondotta a ref. egyház iskolájának és tanítóinak véglegesítését. Örömmel és büszkeséggel kell eltöltsse valamennyiünk szívét a rendkívül nagy fontosságú esemény. A zászlóemelés követi a vidék.

— **A cristurul sacnesoi (székelykereszturi) magyar tannyelvű áll. tanítóképző intézetbe fől-vételért f. hó 28-áig lehet folyamodni.** Levélbeli megkeresésre az igazgatóság bővebb fől-világosítást ad.

— **Színészet.** Sajnos, csak néhány napig élvezhettük a marosvásárhelyi szintársulat néhány tagjának játékát városunk színpadán. Pompás, meleg estéekben volt részünk. Első estén, hétfőn 3 egyfelvonásos darabot, kedden a Gyermektragédiát, szerdán a Morphiomot adták elő, csütörtökön pedig befejezésül „erotikus”-est volt egész szolid alapon. Mind négy este a közönség megtöltötte a földszinti sorokat és a páholyokat és nagy melegséggel tapsolt a szereplőknek. Horvát Laci egy csapásra meghódította Kézdivásárhelyet, Somogyi Rózsit, Sereghi Andort pedig szintén ünnepelte a közönség. Két estén fellépett Rác Károly is, akinek a játékán meglátszott erős képzettsége. A marosvásárhelyiekkel jött Somogyi Dodó, egy bájos, kicsi teremtes, aki most végzi a színiakadémiát és most teszi a kezdő lépéseket a színpadon is. Talán lesz még szerencsénk a derék művész gárdához.

— **Tanítók tömeges áthelyezése.** Az állami tanítóknak tudvalevőleg román nyelvű vizsgát kell kiállaniuk, a vizsga Brassóban ép a napokban kezdődik meg. E vizsgától teljesen függetlenül városunkból és vidékéről mintegy 40 tanítót helyeztek át, még pedig a regátba. Ez az esemény rendkívül izgalmakat kelt az érdekelt tanítói körökben.

— **Diák-mulatság.** A szokásos érdeklődés és siker jegyében zajlott le szünidőző diákjaink aug. 11-iki mulatsága. A program is első rendű volt. Különösen Bartha Terecske zsoloké-táncá tűnt ki. Szabó Pali sikerült szavalatán, Serester Pirike bájosan előadott monológján és Lackó Ferenc széles skálájú énekén kívül mély hatást váltott ki a „Társalgó” bemutatása időszerű jelmezekkel. Befejezésül Kanabé Sanyi, Torjai László és Lackó egy szellemes vígjátékkal tettek pontot a programra, hogy kezdetét vegye a tánc. A Csiri-csaré vicclap megjelenése hozott még élénkséget a jól sikerült mulatság hangulatába.

— **Felvételek a csikszeredai földmivesiskolába.** A csikszeredai földmivesiskolában az 1923—24. tanévre, a Földmívelésügyi Miniszter Ur, 20 ingyenes helyet engedélyezett. Ezen ingyenes helyekre nemzetiség és vallásfelekezeti különbség nélkül, pályázhatnak mindazon legalább 14—15 évet betöltött, kifejtett, erős, egészséges, szorgalmas, dolgozó fiúk, kik a mezőgazdálkodás minden ágában magukat képezni óhajtják. A pályázók felvételi vizsgát kötelesek tenni, melynek anyaga a következő: 1. Helyesírás és olvasás. 2. Számtan; a négyalap művellet egész- és tizedestört számokkal. Súly-, hossz-, ürmérték egységek. Időszámítás. Tőke-, kamat- és százalékszámítás. 3. Mértan; általános alapismeretek a pont, vonalak, szögekről. A 3, 4, 5, 6 és sok oldalú szögek szerkesztése és

területeik kiszámítása. A kör kerületének és területének kiszámítása. Mértani testek, kocka, gúla, henger, kup stb. felszín és köbtartalom kiszámítása. A szabályszerűen fölbélyegzett kérvény mellé, melyet a szülő vagy gyám ír meg, a következő okmányok csatolandók: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Ujraoltási bizonyítvány. 3. Az elemi iskola legalább IV. osztályáról szóló bizonyítvány. A magasabb iskolákat végzett és jó bizonyítvánnyal rendelkező jelöltek előnyben részesülnek. 4. Községi illetőségi bizonyítvány. A pályázati határidő szeptember 10. A felvételi vizsgák szeptember 15–20-ig tartanak. A kérvények a Földmives iskola igazgatóságához címzendők. A fölvetett növendékek ingyen élveznek lakást, fűtést, világítást, élelmezést, mosást, betegség esetén gyógykezelést, a kiválók ruházatban is részesülnek. Egy hatalmas, modern s igen nagy áldozatok árán fenntartott intézmény áll a tanulni vágyó ifjúság rendelkezésére, a lehetőség a legszegényebb ember gyermekének is meg van adva, jöjjenek, tanuljanak, hogy kiképzett gazdák és szakemberek legyenek, akiknek nemes hivatásuk lesz mezőgazdálkodásunkat előre vinni és tökéletesíteni.

— Mi lesz a hősnő sorsa?

— **Táncvizsga.** Holnap, vasárnap este táncvizsga lesz a városháza nagytermében.

— **A Flekken** lugujabb számát figyelemre méltó cikk vezeti be, „Feketére festettétek be magatokat!” — mondja azokról, akik meg sem várva a fejleményeket, lekaparták cégtábláikról a magyar felírást, megtépászva magyar nevüket rongyos, néhány leuért. „Most már elhiszem Rólad, — állapítja meg az okos cikk írója, — amit sokat hallottam eddig is: ha netalán kihirdetnék, hogy mindenki akassza fel magát, rohanva rohannál az akasztófa dombhoz és vernéd le lábáról a nagy sietségben szintén akasztásra tolongó társadat.” Ezen kívül még számtalan ötlet, ötletes cikk tartja a Flekken eme számát is. Nagy érdeklődés kíséri különösen a Flekken megjelenését a szépségverseny, melyen a falvakra is vesznek részt.

— **A Sirius-csodaszemet** beszerezheti a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletében.

— **Dívatlap különlegességek** kaphatók Kovács újságárusnál.

KÖZGAZDASÁG.

A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár 5.000.000 leura emeli fel az alaptőkéjét. A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár 50 éves működése alkalmával tartott közgyűlésén elhatározta, hogy részvénytőkéjét 1.500.000 leuról 5.000.000 leura emeli fel és az ehhez szükséges engedély megszerzésével bizta meg az igazgatóságot. Mint értsülünk, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium a működési engedéllyel egyidejűleg megadta az alaptőkeemelésre is az engedélyt.

A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár megerősödve indul működésének második évszázadába s minden remény meg van arra, hogy az intézet a jelen igazgatás és vezetés mellett fejlődni fog és továbbra is szolgálni fogja a város és vidék közgazdasági fejlődését.

SPORT.

(x) **Nemzetközi uszóverseny.** A Marosvásárhelyi Sport Egyesület (MSE.) fennállásának 25 éves jubileuma alkalmával f. hó 25-én d. u. 5 órakor Targu-Mures-Marosvásárhelyen a városi Strand fürdőben és f. hó 26-án d. u. 4 órakor a szovátai Medvetóban nemzetközi uszóversenyt rendez. Mindkét verseny az F. S. S. R. szabályai szerint rendeztetik. A versenyen részt vehet minden egyes amatőr gentleman uszós. Aki részt akar venni a versenyen, annak a szükséges felvilágosításokat megadja lapunk szerkesztősége.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

No. 2712/1923.

Primaria orasului Targul-Sacuesc.

Hirdetmény.

Tudomására hozom minden egyes adófizető polgárnak, aki az új adótörvények szerint folyó évben adóval meg lett róva, hogy ezen kivett adó 3-negyed része körülbelül folyó év október hó végén esedékes fog lenni

s így ennek behajtása egyszerre fog megtörténni. Ebből kifolyólag jó előre figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy saját érdekükben ehhez tartsák magukat és adójuk befizetése végett ezen időre gondoskodjanak.

Targul-Sacuesc, la 15. August 1923.

Morvay,
primar.

Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi református egyházközség a torony fedelének kijavítására árlejtést hirdet.

A munkálat tárgya:

A toronygömb alatti mélyedésnél a párkánynál 7 oldalon 1 m. magasságban 17-65 m² új fődés 18 számú horgonyozott lemezből a régi bádofödélbe bekapcsolva és forrasztva. 11-75 m. ereszcspikedisz a bádofödélre ráforrasztva a fentnevezett anyagból. 63 helyen puszkagolyó által okozott lyukak befoldozása és forrasztása.

A templom födelén a piac felől 1 drb. csillag levevése, kijavítása és újbóli elhelyezése.

Írásbeli zárt ajánlatok teendők szeptember hó 1-ig, melyek felbontása után nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni szeptember hó 2-án d. e. 11 órakor a ref. egyházközség tanácstermében.

Ajánlatok a ref. lelkészi hivatal címére küldendők.

A torony fedele az ajánlatot tenni szándékozők részéről bármikor megvizsgálható.

A kézdivásárhelyi ref. egyházközség presbiteriumának 1923. évi aug. hó 10-én tartott gyűléséből.

Benkő Ernő,
főgondnok.

Paál Lajos,
ref. lelkész.

Judecatoria de Ocol Tg.-Sacuesc. Sectia Cf.
No. 3581/1922. C. f.

Extras din publicatiune de Licitatione.

In cererea de excentare facuta de urmaritorul Szigeti Gh. Mózes contra urmarit Hoszu Antal.

Judecatoria.

A ordonat licitatiunea excentionala in ce priveste imobilele situate in Com. Turia circumscripția judecatoriei ocolului Tg.-Sacuesc cuprinse in C. f. a comunei Turia Nrul ocalei protocolului c. f. 321 No. de ordine A + 1, si sub No. topog. 979., 980. casa si gradina interise pe numele din urmaritorului 1/2 parti cu pretul de strigare 2900 lei pentru incasarea creanței de 60 lei capital si accesorii.

Licatiunea se va tine in ziua 5. luna Sept. anul 1923. ora 9 la casa comunala a Com. Turia.

Imobilele ce vor fi licitate am pot fi vandute pe un pret mai mic de cat doua treini din pretul de strigare.

Cei cari doresc sa liciteze sunt datoriti sa depoziteze la delegatul judecatoresc din pretul de strigare drept garantie, in numerar sau in efecte de cautie socotite dupa cursul fixat in §. 42. leg. LX. 1881. sau sa predea aceluia delegat chitanta constatat depunerea, judecatoreste, prealabila a garantiilor si sa semneze conditiunile de licitatie (§ 147., 150., 170., leg. LX. 1881.; §. 21. leg. XL. 1908.)

Daca mineni nu ofera mai mult, cel care a oferit pentru imobil nu pret mai urcat de cat cel de strigare este dator sa intreaga imediat garantia — fixata conform procentului pretului de strigare — la aceiasi parte procentuala a pretului ce a oferit (§. 25. XLI. 1908.)

Data in Tg.-Sacuesc la 26. Mart. 1923.

Judec.

Pentru conform.

Oficial: A. László.

CEMENT

ujból kapható

BARTHA ÁRPÁD-nál

Sepsiszentgyörgy.

ELADÓ EGY HÁZ

folyó hó 26-án saját kézből önkéntes árverésen 55. udvartér 7. szám alatt. — Özv. OROSZ JÁNOS-né.

Mielőtt tört aranyát és ezüstjét eladja,

érdeklődjön KLEIN-nál

A legtöbbet fizet — Főter 33. szám.

Czell Frigyes és Fiai
Czell Károly Csoport,
fiókja: KÉZDIVÁSÁRHELY.

Sör

Bor

Rum

Likör

Finomított szesz 96° 0/0

== a legjutányosabb árakban. ==

Fehér, fosztatlan libatoll
nagymennyiségben eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Egy jó családból való fiu
TANULÓNAK
felvétetik a
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. papírüzletébe.

Cement fedőcserepet,

elsőrendű szavatolt minőségűt ajánl érett, szállítóképes állapotban, mérsékelt árban, míg a készlet tart

MOSKOVICZ MÁRTON

cementárúk ipartelepe: — Covasna (Kovászna.)

Akkor, amikor 1000 leu egy pár cipő
Szántó ingyen ad 1 párt.
Aki nála 2 párt vásárol, a 3-ikat ingyen kapja.

== **Elsőrendű** ==
fenyővizet és szilvapálinkát
:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdeje
SZENTKATOLNA.

Mielőtt

Benzin-Motort

vásárolna, kérjen árajánlatot a

„SIMMERING“

motorra. A kisipar és mezőgazdaság legkedveltebb motorja 2, 3, 5–6, 7, 8 HP nagyságban készül. Továbbá **Motorosfűrészeket és Motoros-Dynamokat** (villamos központ), raktárról szállít, árajánlattal szívesen szolgál.

BARTHA ÁRPÁD

Sepsiszentgyörgy.

A Simmering Gép és Waggongyár R.-T.

képviselője.

FIGYELEM! OLCÓSÓ ÁRAK!

1000 jardos lánc órna	— — —	48° —
suszternek és csizmadiának vászon	— — —	25° —
90 cm. gyóles	— — —	44° —
fejkendők	— — —	35° —
harisnyák	— — —	15° — felfelé,
férfi ingek	— — —	200° —
cartonok	— — —	40° —
zeffirek	— — —	46° —
férfi posztók	— — —	150° —

és sok minden fel nem sorolható árucikknek olcsón elárusíttatnak.

BENOVITS I. JENŐ

Sarok üzlet. Sarok üzlet.

IV. ker. Sincal-utca (Rózsapalló) 5. sz. a. levő beltelek a rajta levő ház, csűr, istálló, konyha és gabonás, szekérszinek, sertésöl stb. ELADÓ. Értekezni lehet a tulajdonosnál. Ugyanotti butorok is eladók.

A vevő közönség szíves tudomására hozom, hogy

női kalap- és divatüzletembe

Avarescu-ut (volt Gábor Áron-utca) 5. szám alá megérkeztek a legfrissebb újdonságok:

őszi és téli kalapok, selyem és gypaju női bluzok, női, férfi és gyermek harisnyák, valamint az összes rövidáru cikkek. Olcsó árak. Tekintse meg vételkötelezettség nélkül. o o o Tisztelettel:

JENCSEVICS BELLA.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.